

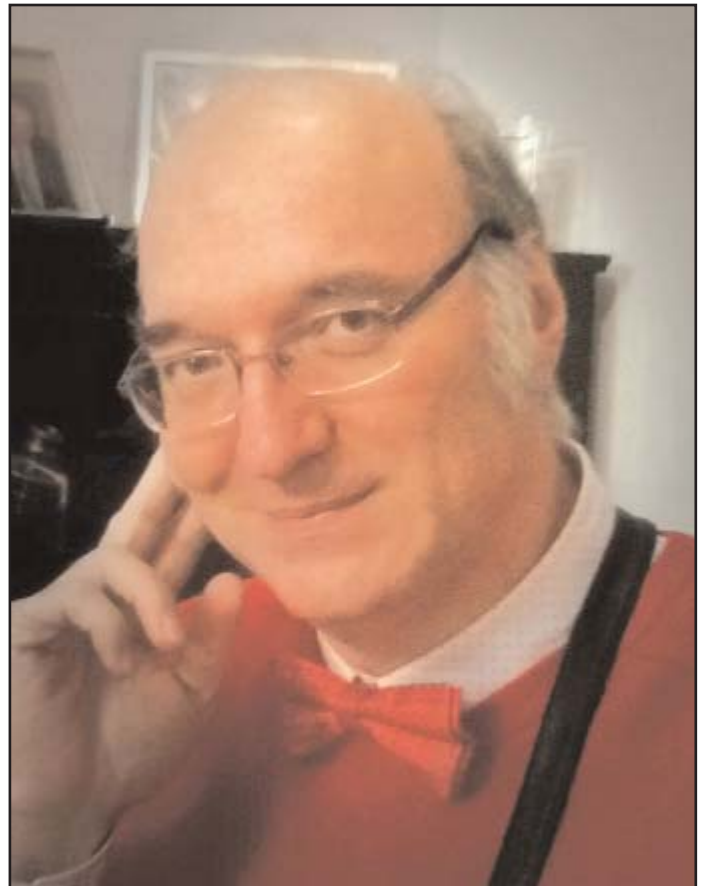
Tăcere cântată spre încântare, simbol cuvântat spre înțelegere, privire contemplând întru inițiere.

E formidabil câtă muncă presupune elaborarea unui text literar. Căci da, spre deosebire de muzică, unde calea înțelesului survine odată cu puțința ascultării tăcerii din sunet – prin chiar actul contemplării creatoare –, cuvântul integrat în expresia unui text literar trebuie să poată forja launtricul persoanei doritoare de înțeles, ca participantă interpretativă la un sens autentic (asumat). Apoi, e mai multă retorică într-un discurs muzical decât într-unul literar. De ce, pentru că în timpul muzical, în mod strategic, cursivul (condiția de intenție în expresivizare) trebuie să alterneze măiestrit cu discursivul (condiția de retenție a finalității sensului exprimat), dată fiind și implicarea contactului sufletesc cu fenomenalitatea sunetului. Un exprimat literar, mai cu seamă de factură filozofică, nu necesită sau, cel puțin, nu accentuează imediat pe emoție. El comportă o intermediere prin virtual, respectiv în abstract de timp. Muzica, vrei nu vrei, pare să-ți „consume” timpul real printr-un fel de inoculare care te abate din propria actualitate. În fond, se petrece o ondulare temporală care, în raport cu momentul personal (clipa/staza/suspensia obiectuală de referință), apare în diferite aspecte de augmentare (încetinire) ori comprimare (grăbire). Tot acest *melos agogic* ne antrenează ființa pe/prin subtile căi de empatizare – atât fenomenal (perceptiv/senzorial), cât și lucrativ (conceptiv/rațional) – menite să ne acordeze unui proces de reflecție (devenire/spiritualizare).

Ideal, de condiționalitatea trecerii cu timp te poți elibera abia în/prin contemplare, odată cu accesul la ascultarea tăcerii din conținutul sunetului. Este o tăcere sinonimă cu vidul „fals” sau plin, o tăcere de sub-sunet, dar din care sunetul își extrage valența de imagine vie, certă ființial. De asta contemplarea, în fond, este un sinonim (ca posibil lumesc) al creației divine. Pare mai degrabă un fapt miraculos decât o fenomenală întâmplare, fapt insondabil cu mijloacele științei și/sau ale gândirii logice.

Metodologic, într-un text repetiția este un „truc” ținând de pedagogia exprimării muzicale (ritmic-intonationale), inutilă în genere celei verbale (excluzând, desigur, textele dedicate învățării). Muzicianul variază în repetiție ca formă de expresivizare artistică, pe când literatul caută să esențializeze prin cuvânt ca mod de conceptualizare/sintetizare simbolică. După cum simbolurile tind în statuare – coagulând intervalul universalului obiectiv (dintre limite) –, tot astfel expresiile artistice fluidizează printr-o multitudine de variabile – dezmarginind cuantic universalul subiectiv (dincolo de limite).

Pe linie cognitivă, dacă în esența sunetului muzical aflăm tăcerea fertilă (expresivă artistic), în fundamentul cuvântului trebuie să-i deslușim rostirea-cu-sens (lămuritoare intelectual). Am putea spune astfel că textul muzical este o formă de *tăcere expresivizată prin*

cânt sau cântată, în vreme ce textul literar este o idee simbolizată prin cuvânt sau cuvântată. Estetic, cântul este menit să genereze încântare, iar cuvântarea să lumineze înțelegere. Aduse laolaltă prin juxtapunere, tainic și totuși la îndemână, cuvântarea cu privire la cânt (cuvântarea cântului), ca rod-demers al privirii estetice, poate resorta un proces inițiativ de iluminare.

George BALINT

DIN SUMAR

Interviu cu Andrei-Radu Dimitriu.....	2-5
Festivalul “Vara Magică”.....	6-8
Premieră Oedipe - G. Enescu în Germania....	9
Ziua Enescu la Muzeul “G. Enescu”.....	10
InnerSound 2018.....	12-19
Transylvanian Inter. Piano Competition.	19-20
Succese românești peste hotare.....	22-25
Comemorare - Viorel Cosma.....	26-28
Romanian Rhapsody - turneu național.....	30
Punctul pe j... azz.....	32-33
Cerbul de aur 2018.....	34-42
Mamaia copiilor.....	44-45
Maestri - Marius Țeicu.....	46-48